

Handläggare
Karin Kuttainen
Telefon: 08-508 28 717**Till**
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2015-03-17 p 15

Undersökning av parkmark i Stockholms stad

Redovisning av genomförd undersökning

Förvaltningens förslag till beslut

1. Godkänna rapporten "Översiktlig miljöteknisk markundersökning av parkmarker i Stockholm"
2. Överlämna rapporten till berörda stadsdelsförvaltningar

Gunnar Söderholm
FörvaltningschefGustaf Landahl
Avdelningschef

Sammanfattning

Stockholms stad har en lång industrihistoria. Där det idag finns bostadskvarter och parker kan det tidigare ha bedrivits industriell verksamhet. Fyllnadsmassor, som kan vara förorenade, påträffas också i många områden.

För att ta reda på om områden där många barn vistas idag är förorenade av tidigare verksamheter eller ditlagda fyllnadsmassor, beställde miljöförvaltningen en undersökning av yttlig jord i 25 parker under 2014. I bilagda rapport framgår vilka parker som ingått i undersökningen.

Undersökningen är översiktlig och omfattar 1-5 samlingsprov per park, där varje samlingsprov utgörs av jord från fem närliggande punkter som blandats till ett gemensamt prov. Samlingsproven har analyserats med avseende på ett stort antal parametrar som metaller, PAH (polycykliska aromatiska kolväten) och bekämpningsmedel.

Analysresultaten har jämförts med till undersökningen framtagna riktvärden för parkmark, PRV. Grunden för riktvärdena är Naturvårdsverkets generella riktvärden för känslig markanvändning, KM, men då exponeringsvägar som intag av egenodlade grönsaker

eller eget brunnsvatten inte är aktuella i stadens parker har en modifiering av riktvärdena gjorts.

I undersökningen beaktas enbart exponeringsvägarna hudkontakt med jord, intag av jord samt inandning av damm. I undersökningen ingår även en bedömning av nyttjandegraden för varje område samt hur lättillgängliga påträffade föroreningar är. För parker med förhöjda föroreningshalter gentemot PRV, hög nyttjandegrad samt lättillgängliga föroreningar har kompletterande analys av jordprov genomförts.

I undersökningen har framför allt förhöjda föroreningshalter av PAH och bly påträffats. Dessa föroreningar är vanliga i stadsmiljö och beror bland annat på nedfall av luftburna partiklar från gator.

I 13 av parkerna överskrids blyhalten i någon punkt och i åtta parker överskrids halten PAH-H (PAH med hög molekylvikt).

För de parker där inga föroreningsnivåer över PRV påträffats föreslås inga ytterligare undersökningar eller åtgärder så länge markanvändningen är oförändrad.

I de parker där föroreningshalter strax över PRV påträffats, är det främst för de områden där även exponeringen bedömts som hög eller mycket hög som kompletterande undersökningar föreslås. Halter strax över riktvärdet bedöms inte medföra några akuta hälsorisker för människor som vistas inom området, men då undersökningen omfattar få mätpunkter, rekommenderas ytterligare undersökningar för att få ett bättre underlag för bedömning av föroreningsförekomst, eventuella risker samt åtgärdsbehov. Undersökningarna kan leda till att ett mindre område behöver åtgärdas eller visa på att föroreningen var så begränsad att inga åtgärder behövs. En åtgärd kan vara att schakta bort förorenad jord, en annan att täcka det förorenade området och beså det med gräs. Kompletterande undersökningar föreslås i 12 av 25 parker. De aktuella områdena redovisas i bilagd rapport.

Miljöförvaltningen har också kännedom om att åtgärder, sedan tidigare, planerats i områdena 1, 19 och 20. Redan planerade åtgärder kan innebära att behovet av kompletterande undersökningar bortfaller.

Förhöjd halt av DDT har påträffats i park 8 och på motsvarande sätt har PCB och kvicksilver hittats i parkerna 20 respektive 25. För dessa parker rekommenderas åtgärdsinriktade undersökningar och

fördjupade riskbedömningar. De åtgärdsinriktade åtgärderna syftar till att begränsa föroreningens utbredning, så att endast den förorenade jorden tas bort och ersätts med ren jord.

Miljöförvaltningen kommer att bistå stadsdelarna och övriga berörda i det fortsatta åtgärdsarbetet.

Slut

Bilagor

1. Rapporten "Översiktlig miljöteknisk markundersökning av parkmarker i Stockholm"